

ARVAMUS

2008 aasta õiguskorrast Türi vallas

TARMO KIVI
Türi konstaablijaoskonna komisjar

2008 aastal registreeriti Järva- maal kokku 751 kuritegu, nendest avastati 552 kuritegu, see on 73,50%. Toimepandud kuritegudest oli vargusi kokku 287, nendest avastati 102. Seevastu 2007 aastal registreeriti kokku

723 kuritegu, seega kuritegude arv Järvamaal kasvas 28 kuriteofakti võrra.

Türi valla territooriumil registreeriti 2008 aastal kokku 182 kuritegu, avastati 117, see on 64,29%. 2007 aastal registreeriti kokku 185 kuritegu. Võrreldes 2007 aasta sama ajaga näeme, et toimepandud kuritegude arv vähenes 3 kuriteofakti võrra. Türi linnas registreeriti kokku 56 kuritegu, avastati 42, see on 75%.

Kuritegudest registreeriti Türi vallas vargusi kokku 66, avaliku korra raskeid rikkumisi 5, karistuse kandmisest kõrvalehoidumisi 4, tulirelva ja laskemoonaga seotud süütegusi 3 ja mootorsõiduki juhtimisi joobeseisundis (isiku poolt, keda varem oli karistatud sellise teo eest) 18.

Väärte toimepanemisi avastati Türi valla territooriumil 2008 aastal kokku 1823, neist Türi linnas 1043. Mõõdunud aasta samal ajavahemikul avastati Türi vallas kokku 2086 õiguserikkujat.

Põhilised väärte rikkumised 2008 aastal Türi vallas olid järgmised:

Liiklusseaduse rikkujaid 1388; juhtimisõiguse 99; joobes juhtimine 42; kiiruse ületamine 540; muud rikkumised 406; alkoholiseaduse rikkujaid 185; tubakaseaduse rikkujaid 76; relvaseaduse rikkujaid 3; teeseaduse rikkujaid 12; autoveoseaduse rikkujaid 2; karistusseadustiku rikkujaid 96; liikluskindlustuse seaduse rikkujaid 54.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse rikkujaid 3. Vaadates eelnevaid andmeid võib siiski öelda, et üldine kuritegevuse olukord viimase viie aasta lõikes on küllaltki stabiilne. Head meelt teeb sisse- ja väljareistamisega vähenemine viimaste aastate jooksul. Kuigi täielikku turvalisust pole võimalik luua, võib vähendada kuriteo toimepanekut soodustavad asjaolud. Seda kõike aga saame ise teha kui kriitilise pilguga vaataksime üle oma valduses oleva vara kindlustatuse. Tavaliselt mõeldakse, et ega minu või minu varaga midagi eriliselt ei juhtu. Lähema peaksime aga kõik üheskoos põhimõtet, et probleeme tuleb ette näha ja neid vältida, mitte lahendada neid tagantjäre. Meie kõigi ühine eesmärk on kõrvaldada kuritegevuse põhjused ja soodustegurid. Samuti vähendada võimalusi kuritegelikult käituda, hoida ära või vähemalt raskendada süütegude toimepanekut. Tuleks luua kuritegevuse, kui ühiskondliku pahe, suhtes üldiselt hukkamõistev õhkkond. Üheks võimaluseks süütegude ennetamiseks on uute naabrivalve piirkondade loomine. Mõõdunud aastal osalesime Türi konstaablijaoskonna territooriumil ka naabrivalvepeingu sõlmimisel. Uued naabrivalvepiirkonnad on Türi vallas Mäeküla piirkonnas ja Imavere vallas Hermanni piirkonnas. Eesmärk uute piirkondade tekkimiseks ikka endine ehk kodanike suurem turvalisus.

Tühi jutt või tühi süüdistus

KAIA IVA
Riigikogu liige

Eelmises lehelehelis tundis vallavalitsuse liige Aivo Prüssel muret riigi poolt eraldatava haridusraha vähesuse üle.

Ta kirjutas: „Tegelik olukord on selline, et õpetajate palka riik küll tõstis 8%, palgavahendeid töötasu suurendamiseks eraldati aga Türi vallale ainult 66 376 krooni (0,3%) rohkem võrreldes eelmise aastaga. [...] Palgavahendite vähendamist sellises mahus ei saa kuidagi põhjendada õpilaste arvu vähenemisega. [...] Olgem ausad, mis hariduse prioriteetsusest me räägime, tühjad sõnad.“

Kahetsusväärselt on valla rahandusjuhi väited eksitavad. Loodan, et tegu on siiski vaid inimliku veaga faktide tõlgendamisel.

Nimelt on omavalitsustele sh Türi vallale riigi poolt eraldatav õpetajate palgaha arvestatud lähtuvalt palga alamäärast 8% kasvust. Esmalt, palgavahendite summa Türi vallale pole eelmise aastaga võrreldes mitte 0,3% vaid 1,3% suurem kui eelmisel aastal. See on kirjas ka rahandusministeeriumi kodulehel olevas tabelis. Kuid tõepoolest vähenes sel õppeaastal Türi valla üldhariduskoolides õppijate arv 8% (ka see fakt on kirjas viidatud tabelis). Õnneks kehtib teist aastat uus rahastusmudel, kus arvestatakse mitte ainult õpilaste vaid ka klassikomplektide arvuga. Seepärast ei nulli õpilaste arvu kahanemine kogu võimalikku kasvu. Kuid õpilaste väiksem arv klassides tähendab vähemal määral klasside jaotamist rühmatundideks ning siis ka nende proportsionaalselt vähenemas hulgas rahastamist.

Volikogu komisjonidele esitatud väide, et riik vähendab sel aastal koolide juhtimiskulude toetust, ei vasta samuti tõele. Tuletan meelde, et alates 1998.aastast riik omavalitsustele koolide juhtimiskulude toetust pole rahastanud. Nüüd eraldab riik juba teist aastat raha ka koolide juhtimiskulude osaliseks katmiseks. Türi valla osas jäi sel aastal toetatavate ametikohtade arv samaks, kuid summa tõusis 8,2%.

Möönan, et tabelite lugemine rahandusministeeriumi kodulehel ei pruugi olla lihtne. Kui tekib küsimusi või on avastatud vigu, siis haridusrahade osas on alati valmis selgitusi andma Haridus- ja Teadusministeeriumi analüütik Priit Laanoja (telefon 7350147) ning võib helistada ka otse mulle. Nii on lihtsam rääkida asjast ja vältida tühi süüdistusi.

Muudatused uuel aastal sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas

ELI LILLES
Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

Muudatused alates 1. jaanuarist 2009:

Avati lasteabi infotelefon 116 111

Käivitus üleriigiline lasteabi infotelefon, kuhu võivad helistada kõik, kes soovivad teavet lastega seotud küsimustes. Helistades saab ka nõu, kuidas keerulistel olukordades tegutseda.

1. jaanuarist hakkas kehtima uuendatud psüühiliste erivajadustega inimeste erihooldekandeteenuste regulatsioon, mis muutus arusaadavamaks ja selgemaks nii teenuse saajatele kui ka teenuse osutajatele. Muudeti ka puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadust ning puudega lapse hooldaja toetust hakkavad 1. märtsist maksta kohalikul omavalitsused.

Muutused sotsiaaltoetustes:

Isapuhkuse eest ei maksta enam hüvitist riigieelarvest, isadele jääb 10-päevase tasuta puhkuse saamise võimalus.

Kaovad nõ topeltoetused - lõpetatakse lapsehooldustea-

su maksmine vanemahüvitist saavale vanemale. Lapsehooldustea ja teisi peretoetusi, millele lapsel on õigus, makstakse samas viisil vanemahüvitistega.

Jaanuarist jõustuvad muudatused soodusravimite loetelus ja piirhindades. Alates 1. jaanuarist lisandusid soodusravimite loetellu kuus 50% soodustusega ravimit: (toimeainetega paroksetiin, venlafaksiin, tolterodiin, klaritromüt-siin, nebivolool ja eksenatiid; viis 75% soodustusega ravimit: (toimeainetega amlodipiin, risedroonhape, enalapriin, omeparasool ja montelukast) ja kolm 100% soodustusega ravimit: (toimeainetega beetaoetiin, anastrosool ja pramipeksool. Soodusmäärat tõsteti 50%-lt 100%-le ühel ravimil (toimeainetega bikalutamiid).

Tööelised inimesed, kes lähevad hambaarsti juurde pärast 1. jaanuari, ei saa enam taotleda hambaravi hüvitist. Neile, kes on enne 1. jaanuarit 2009 hambaarsti juures käinud kolme viimase aasta

jooksul, aga pole hüvitist taotlenud, saavad seda tagantjäregi teha.

Kuni 19 aastaste lapsed ja noored saavad hambaravi endiselt tasuta. Hambaravi hüvitist saavad rasedad ja kuni 14 aastaste laste emad (450 krooni aastas) ning pensionärid ja töövõimetuspensionärid (300 krooni aastas). Hambaproteeside hüvitamise kord jääb järgmisel aastal samaks.

Alates 1. jaanuarist jõustus rakkude, kudede ja elundite käitlemise ja siirdamise seadus. Jõustusid sotsiaalministri määrustega kehtestatud rakkude, kudede ja elundite käitlemise tegevusloa taotlemisel esitatavate dokumentide ja andmete loetelu; rakkude, kudede ja elundite käitlemise eeskiri; rakkude, kudede ja elundite doonorite valiku kriteeriumid ja doonoritele ettenähtud kohustuslike laboratoorsete uuringute loetelu ning uuringute tegemise tingimused ja kord.

Muudatused 2009. aasta jooksul:

Muutused sotsiaaltoetustes - lõpetatakse laste koolitoetuse (450 krooni aastas) maksmine.

Alates 1. veebruarist asendatakse pensionite ja toetuste kojukanne kandega pangavetele, teise isiku pangakontole või kojukandega inimese enda

kulul. Teatud grupile jääb võimalus saada toetusi posti kaudu kojukandega ning seda riigi kulul.

Kinnitatakse esmatasandi arstiabi arengukava, mille peamine idee on pakkuda esmatasandil rohkem teenuseid kui pelgalt perearstiabi. Esmatasandi teenuste hulka kuuluvad arengukava järgi perearsti ja -õe teenuste kõrval veel koduõendus, ämmaemandusabi, füsioteraapia ja koolitervishoid ning võrgustiku teenustena ka hambaravi, apteegiteenus ja tervishoiu võrgustiku osa on ka statsionaarne öendushooldus ehk hooldusravi ning tulevikus vaimse tervise öe teenus.

Sotsiaalministeerium on ette valmistanud eelnõu, millele uuendatakse ja täpsustatakse koolitervishoiu ülesandeid ja korraldust. Eelnõu eesmärk on tagada, et igas koolis oleks kõikidel lastel turvaline ja tervislik. Seaduse muudatused on plaanitud 1. septembrist.

Riigikogus on praegu lugemisel eelnõu, mis näeb ette, et 1. maist hakkab kõiki tööturuteenuseid ja -toetusi pakkuma Töötukassa. Tööturuamet lõpetatakse.

Uus töölepingu seadus jõustub 1. juulist.

2009. aastal jätkuvad Euroopa Sotsiaalfondist (ESF)

toetatud viie riikliku programmi tegevused. Tegevusi viib programmide raames ellu sotsiaalministeerium koostöös allasutuste ja hallatavate asutustega.

Hoolekandeprogrammi raames on plaanis avada nõustamiskeskus Lõuna-Eestis. Keskus annab tööhoivealast infot nii füüsiliste, vaimsete kui ka sotsiaalsete erivajadustega inimestele ja nende pere liikmetele. Lisaks on plaanis koolitada 2000 sotsiaaltöötajat, kes hakkavad töötama uue sotsiaalteenuste andmeregistriga (STAR).

Kvalifitseeritud tööjõu programm pakub mitmesuguseid teenuseid sihtrühmadele, kes vajavad tööle saamiseks abi ja nõustamist. Suurem tähelepanu pööratakse neile inimestele, kes on saanud koondamisteate ja neile, kes on juba koondatud.

Tööeluprogramm korraldab teavituskampania töötajatele, mis tutvustab elektroonilisi töökeskkonnaalaseid töövahendeid. Töövahend on mõeldud eelkõige tööandjatele kontoritöötajate töökeskkonnaalaste ohutegurite hindamiseks ning töötajate terviseriski vältimiseks või vähendamiseks.

Soolise võrdsuslikkuse programm alustab aastat isaks olemise kampaniaga. Veebruaris toimuv konverentsil käsitletakse töö- ja pereelu ühitamise teematikat, keskendudes isa rolli tähtsustamisele perekonnas.

Rahvatervise programliga arendatakse tervise - edendamist töökohtadel ja kohalikes omavalitsustes ning koolitatakse perearste patsientide alkoholisõltuvuse varase avastamise ja nõustamise alal.

2009. aastal kavandab sotsiaalministeerium kinnitada nelja ESFist toetatava meetme avatud taotlusvooru määrused. Avatud taotlusvoorde kaudu on 2009. aastal võimalik ESFi toetust taotleda tööle kvaliteedi parandamiseks ning puuetega inimeste ja nende pere liikmete tööhõive tegevusi, mis aitavad ennendada töönimese terviseriske ja tasakaalustada naiste ja meeste olukorda tööhõives. Avatud taotlusvooru kogusumma on terve perioodi peale aastani 2013 planeeritud üle 694 miljoni krooni.

Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) alustatakse 2009. aastal riiklike lastekodude ja erihooldekandeaustuste reorganiseerimise ja ehitamist.